

“Şimdiye Kadar Neden -Sosyalist- Olmadım ki?”

İçeriği Yazan: [maviizmir](#) [1] Zaman: Salı, 03/08/2010 - 23:10

Yazar: HAYRİ GÜNEL

Yazının Yazıldığı Tarih: 02/08/2010

Aslında bütün sorun dönüp dolaşıp hep aynı yere geliyor ve geldiği yerde de düğümlenip kalıyordu. Solda durup da, gelecekle ilgili olarak kafa patlatan birçokları belki de hep yanlış yere baktılar şimdiye kadar. Olası bir devrimin öncü sınıfı olarak kabul edilen işçi ve emekçi kitlelerinin, o hep beklenen radikal dönüşüm ve alt üst oluşu bir türlü gerçekleştirememelerinin ardında yatanı da görünen o ki, doğru tespit edemediler.

"Sanayimiz yeterince gelişmediği için işçi sınıfı da nicel anlamda sayıca azdır" deyip işin içinden çıkmak isteyenler veya çıktıklarını zannedenler de oldu. Oysa meselenin özünde bu ve türevi tahliller ya da tespitler değildi. Işığı tutan devrim öncesi Çin ve Rusya'da da -nicel olarak- güçlü ve yeterli bir sanayi proletaryası yoktu. Hatta Çin düpedüz bir köylü toplumdur. Ama dünyanın en büyük iki sosyalist devrimini bu iki ülke gerçekleştirdi. Peki bu nasıl oldu?

İşte bu soru, aynı zamanda, ülkemiz işçi sınıfı neden devrim için gerekli ve yeterli bir konumlanışa bir türlü geçemiyor şeklinde dillendirilebilecek olan o kritik soruyla bağlantılı.

Genelde hep en sonda söylenecekleri en başta söylüyoruz ya, gelin yine öyle yapalım;

Bizim işçi sınıfımız, kimse kusura bakmasın ama, daha epey bir süre, kendisine hep yüklene gelen o öncü sınıf rolünün "bütün gereklerini" yerine getiremeyecek.

Neden? Nicel anlamda, yani sayıca az ve cılız bir insan kitlesi olmasından mı? Elbette ki hayır! Bu tespit, Ulusal Kurtuluş Savaşı yıllarındaki TKP'nin ve sosyalistlerinin bir tespitiydi ve epeyce eskiyip geçerliliğini çoktan yitirdi. Ülkedeki işçi sınıfının "öncü"lüğünün daha uzun bir süre somut sonuçlarını göremeyecek oluşumuzun nedeni aslında çok açık değil mi?

Çünkü bu sınıf, batılı anlamda, bir sanayi proletaryası değil.

Üstelik de bir türlü "**kentlileşememiş**", kökleri ve işçileşinceye kadar ki

geçmiş hep “**kır**”da! Yıllık izinlerini hep hasat zamanlarına denk getirmeye çalışarak, köydeki tarlasında babasına, kardeşine, yakınlarına yardım eden işçilerin oluşturduğu bir işçi sınıfından söz ediyoruz.

Yani bırakın kentlileşmeyi, bütün feodal -yani gerici- değerleriyle ve değer yargılarıyla övünüp duran bir işçi sınıfından.

Hatta epeyce de “**şoven**”, epeyce “**gerici**” bir işçi sınıfından.

Bu insanların, çok partili hayata geçildiğinden beri, yani yaklaşık 65 yıldır sürekli sağcı ve gerici düzen partilerine oy verip durmaları ve bu türden partilerin oy deposu haline dönüşmüş olmaları hep bundan.

O yüzden, örneğin bir AKP’nin ya da bir MHP’nin -bu insanların gelecekleriyle ilgili en ufak bir tasarımları veya projeleri olmamalarına rağmen- en yüksek oyları hep “**sanayi**” kentlerinden ya da “**sendikalaşmanın**” en yoğun olduğu bölgelerden almalarına şaşmamak gerekiyor. Neden-sonuç ilişkisine ait, bundan daha güzel daha negatif, ama maalesef daha “**acı**” bir örnek bilen varsa söylesin.

Yazımızın tam da burasında iki örnek olayla durumu daha bir somutlaştırmamızın sanırım yararı olacak.

Bu satırların yazarı, İstanbul Ümraniye’deki 1 Mayıs Mahallesi’nin kuruluşundaki o meşhur direniş günlerini yaşadı. Direniş sırasında “**düşen**” Muhsin Kızılkaya’yı ne zaman hatırlasa gözleri buğulanır. Direnişler sırasında en ön saflarda “**dövüşen**” “**yoldaş**”larının şu anki durumlarına bakarak da acı acı gülümser. Çünkü o “**yoldaş**”ları, direne direne kazandıkları ve kurdukları mahallelerinde, “**direniş komiteleri**”nin gösterdiği yerlere inşa ettikleri “**gecekondular**”larını süreç içerisinde “**dikine dikine**” -yükseltip- yeni “**kat**”lar elde ettiler ve bunları kiraya vererek yavaştan da olsa “**elitleşip**” ufak ufak “**sınıf atladılar**”. Şimdilerde o bölgeye yolu düşmüş olanların, çirkin çirkin gökyüzüne doğru uzanan apartmanların ve bu apartmanların altlarındaki dükkan ve kahvehanelerin asıl sahiplerinin işte o sözünü ettiğim “**yoldaş**”lar olduklarını unutmamalarında sanırım yarar var. O “**yoldaş**”ların büyük bir çoğunluğu belki de sadece, o dönem yayınlanan devrimci yayın organlarındaki “**yoldaş**”lardı. Yani “**kağıt üzerinde!**”. Bu noktada “**Mülkiyet Hırsızlıktır**” diyen Proudhon’u anımsamadan edemiyor insan. Çünkü “**yoldaş**”lıkla “**mülkiyet**” hiçbir zaman ve de asla yan yana gelmediler. Yine bu satırların yazarının çok yakın bir arkadaşı, Ankara’da gerçekleşen son “**Tekel Direnişi**”nde de yer aldı gazeteci olarak. Ve gazeteci olarak direnişin başından sonuna “**direniş**”i, “**direnişçiler**”le birlikte yaşadı. Ve bütün bir eylem onun için de, bizim için de, bir “**direnişçi işçi**”nin cümlesiyle somutlanıp netleşti. “**Şimdiye kadar neden -sosyalist- olmadım ki? Bundan sonra ben de “devrimci”yim!**”

Bu iki örneği neden buraya aldığımı sanırım anladınız.

1 Mayıs Mahallesi’ndeki o “**yoldaş**”lar gerçekte yoldaş olamadılar hiçbir zaman. Mülkiyet duygularının ağır basmasının nedeni bu aslında.

Ve onca yıldır işçilik yapmasına rağmen hala -Marks’ın deyimiyle- “**kendi için bir sınıf- olamamış işçi sınıfımızın, yumurtası kapıya dayanmış bir unsurunun aklının başına epeyce geç gelmesi...**”

Bütün bunlar bizi alıp, bizdeki işçi sınıfının neden daha epeyce uzun bir süre “**öncü**” sınıf olamayacak oluşunun nedenine götürüyor hiç duraksamaksızın. Bizim işçi sınıfımız, toplumsal yapıyı radikal bir biçimde dönüştürecek olan devrimin kağıt üzerinde “**öncü**”sü olmaktan şimdiye kadar kurtulamadı. Mülkiyet duygusu ağır basan 1 Mayıs’lı “**yoldaş**” ve yıllardır işçilik yapmasına rağmen sosyalizmle yumurta kapıya dayandığında -tanışan-, yıllarca “**devrim**”den bihaber yaşamış o proleter söyletiyor bize bunu ne yazık ki. O yüzden daha uzunca bir süre kimse olmadık hayallere kapılmasın! Çünkü örneklerdeki o unsurlar da dahil olmak üzere, Türkiye işçi sınıfının nicel anlamda büyük bir bölümünün bir ayağı hep “**kır**”da, köyünde, tarlasında. Feodalizmin kucağında yani. İşte bu yüzden bu sınıf daha çok çok uzun bir süre “**devrim için bir sınıf**” olamayacak.

MHP mitinglerinde bozkurt işareti yapan -sendikalı- otomotiv işçisinin, sadece toplu sözleşme dönemlerinde sendikalı olduğunu hatırlamasına daha uzun bir süre tanık olma garabeti yanı başımızdan asla eksik olmayacak.

Her şey bir yana, işçi sınıfımızı daha doğru dürüst “**sosyal demokrat**”laşamadı ki, devrimin öncü sınıfı olduğunu kabul edebilelim. İşte tam da bu noktada bir hatırlatma yapmakta yarar var; -demek ki, yarı sömürge ve yarı feodal bir ülkeni işçi sınıfı da işte böyle “**garip**” oluyor- diyebilmek, kolaycılıktır, inkardır.

Ama çözüme adım atmak için önce sorunun adının konması gerekiyor. Baştaki soruya dönmemiz gerekiyor yani.

Çin ve Rusya’da feodal bir toplumdur. Onlar da tıpkı bizimkisi gibi feodalizmin kucağında doğmuş ve o kucaktan çıkıp gelmiş bir işçi sınıfına sahiptir. Ama onlar sosyalist devrimlerini gerçekleştirebildiler. Ve işte o devrimlerdir ki, onların işçi sınıflarını özgürleştirip dönüştürebildi.

Rusya ve Çin’in bu gerçekliklerinin temelinde yatan formül gayet basit, açık ve netti.

Onlar Milli Demokratik Devrimlerini hayata geçirip, işçi sınıfı da dahil olmak üzere bütün bir emekçi kitlesinin yolunu açmayı başardılar. Ve işte o demokratik devrimlerdir, Rus ve Çin toplumunu sosyalist devrime taşıyan. Feodalizm tasfiye edilmeden işçi sınıfı da, bütün bir halk da gerici kabuklarından kurtulamaz. Feodalizm de ancak milli bir demokratik devrimle ortadan kaldırılabilir. Rus ve Çin devrimlerinin bize öğrettiği en büyük ders buydu aslında.

Yeri gelmişken vurgulayalım; Lenin, 1905 Devrimi sırasında Nadezhda Krupskaya’ya yazdığı o ünlü mektupların birinde -Rus köylüsünün ve proleterlerinin artık Tanrı’nın varlığını tartışıp sorgulamaya başladığından- söz eder.

Bizim işçi ve köylümüzünse yarısı bozkurt işareti yapıyor, diğer yarısıysa camilerden çıkıp dindardır diye AKP’ye oy veriyor.

İşte bu nedenle bu işçi sınıfından ve bu köylülükten daha epeyce bir süre bir “**öncü**”lük beklemeyelim. Hatta belki de hiç beklemeyelim, ne dersiniz?

Bu bir umut kesme midir? Kuşkusuz hayır.

Yeni çözümler aramanın ve geliştirmeye başlamanın zamanının geldiğini

görmektir örneğin...

Ne pahasına olursa olsun milli bir demokratik devrim şarttır.

Galiba başka bir şansımız da kalmamıştır!

iletisim@PolitikaDergisi.com

Yorumlar

öncelikle Çarlık Rusya'sının

İçeriği Yazan: UTKU NAR(Doğrulanmamış) Zaman: Çar, 04/08/2010 - 10:51

öncelikle Çarlık Rusya'sının üstyapısı feodal yönlü olsada başat olarak kapitalist üretim ilişkilerine geçmişlerdir Avrupa'nın gerisinde dahi olsalarda.. ondan öte milli demokratik devrim olarak adlandırdığı devrimin öncüsü ancak proleterya olabilir çeşitli tabaka ve zümrelerle ittifak yapılabilir ama her zaman politik gücünü işçi sınıfından alarak onun öncülüğünde yapılırsa bu sosyalist devrime evrilebilir halböyleyken hem bizim işçi sınıfımızdan bişey olmaz diyip hem milli demokratik devrimi savunmak ve bunun işçi sınıfının kurtuluşu için tek yol olduğunu iddia etmek açıkcası çelişki oluşturuyor, milli demokratik devrimi hangi kitleyle hangi ideolojik-politik önderlikler yapacağız o zaman..

BEN "İŞÇİ SINIFINDAN BİRŞEY

İçeriği Yazan: maviizmir Zaman: Per, 05/08/2010 - 01:15

BEN "İŞÇİ SINIFINDAN BİRŞEY OLMAZ, O NEDENLE YAPAMAYACAĞIZ" DEDİĞİMİ HATIRLAMİYORUM. BÖYLE BİR İŞÇİ SINIFIYLA DAHA UZUN BİR SÜRE YAPAMAYIZ DİYORUM. ÜSTÜNE ÜSTLÜK DE MİLLİ DEMOKRATİK DEVRİM İKİ KAT ŞART DİYORUM. DOLAYISIYLA ORTADA BİR ÇELİŞKİ FALAN DA YOK ASLINDA. HEM SÜREKLİ İŞÇİ SINIFINDAN MEDET UMMAK "TAKINTISI"NI DA ARTIK BİR UCUNDAN AŞALIM DİYORUM. SÖZGELİMİ ÇİN MİLLİ DEMOKRATİK DEVRİMİNİ DÜPE DÜZ ÇİN KÖYLÜSÜ YAPMADI MI?

MDD ŞART! BUNDA HEMFİKİR OLDUĞUMUZU GÖRMEK NE GÜZEL.

NOT: ÇARLIK RUSYA'SININ ÜST YAPISI DEĞİL, BAL GİBİ BÜTÜN BİR DOKUSU FEODALDİ, BU BİR...

MDD SADECE İŞÇİ SINIFININ DEĞİL, YOKSUL VE AZ TOPRAKLI KÖYLÜLÜKLE ORTA KÖYLÜLÜĞÜN DE VE DAHİ BÜTÜN BİR KÜÇÜK BURJUVAZİNİN DE, YANI BİR BAŞKA DEYİŞLE, FEODALİZMDEN ÖYLE YA DA BÖYLE ZARAR GÖREN HER SINIF VE KATMANIN DA KURTULUŞU BOYUTLARINI İÇERİR...GALİBA BU DA İKİ...

SİZLERİ SEVİYORUM DOSTLAR...

Hayri bey, yazdıklarınıza

İçeriği Yazan: Selvihan ÇİĞDEM Zaman: Per, 05/08/2010 - 18:36

Hayri bey, yazdıklarınıza katılmamak mümkün değil. Çok güzel ve çelişkisiz ifade etmişsiniz. Eğer bir ülkede devrim gerçekleştirilecekse bu sadece klişeleşmiş "işçi sınıfı" ile olmaz. İşçi sınıfının önderlik ettiği iddia edilen yerlerde de sadece işçi sınıfı devrimin yapıtaşı değildir. Devrimler ancak gidişattan bıkmış geniş halk kitleleri ile yapılır. Sadece işçi sınıfına bu devrimci karakterini biçmek, bu ülkenin

diğer ezilmiş kesimlerini dışlamak olur ki MDD bu kafayla gerçekleştirilemez. Çünkü ülkede işçi de çiftçi de memur da işsiz de ezilen halktır. İlle de bir kesimden devrim yapması beklenirse o kesimin canına tak etmiş "işsizler"in yapması gerekir. Fakat bu gün görüyoruz ki ülkenin hala daha devrimin "d" sinden anlamayan geniş kitleleri iktadara boyun eğmekte. İşçisinden işsizine kadar. Olmayan fabrikaların işçileriyle mi devrim yapılacak? Gerçekçi olalım biraz.

Sen meseleyi kavramışsın

İçeriği Yazan: maviizmir Zaman: Cum, 06/08/2010 - 00:53

Sen meseleyi kavramışsın Selvihan.
Bu yazdıklarının üstüne eklenecek birşey yok.
Teşekkürler!

Devrimi sadece işçi sınıfı

İçeriği Yazan: Okur(Doğrulanmamış) Zaman: Cum, 06/08/2010 - 08:43

Devrimi sadece işçi sınıfı yapmaz elbette. Fakat devrimin öncü gücü "işçi sınıfı" partisidir.Selvihan'ın deyimiyle "klişeleşmiş" bizce zincirlerinden başka kaybedecek birşeyi olmayan "işçi sınıfı", işçi-köylü devriminin öncü müfrezesidir ve önderidir.

Milli Demokratik Devrim'in teorisyenlerinden bunları okuyupta yazsaydınız daha doğru ve tutarlı bir yorum yapabilirdiniz.

Hayri Bey'e cevabım ise şudur: Şu anda toplumda suni bir denge mevcuttur. Devrim her geçen gün daha yakındadır.

el insaf...hangi suni denge?

İçeriği Yazan: maviizmir Zaman: Cum, 06/08/2010 - 12:45

el insaf...hangi suni denge? bunca ağır gericilik koşullarında hem de...Yok öyle birşey...devrimin çok yakın olduğuna gelince...kulağa elbette çok hoş geliyor. ama o dediğinin, bırak daha yaklaşmasını, çok çok uzunca bir süre olacağı bile pldukça kuşkulu...devrimi yapacak sınıf şu anda, 1982'de büyük bir çoğunlukla evet dediği anayasanın şimdi bazı maddelerinin değiştirilmesi için vereceği cevabı (!) düşünüyor. Şuna artık kafamız iyice yatmalı; bu ülkenin işçi ve emekçi sınıfları da ve bütün bir halkı da "gericidir"...devrimin, senin dediğin gibi üstelik de çok yakın olabilmesi için, işçi sınıfı ve halkın, kendi için bir sınıf durumuna kadar gelmiş olması gereklidir...sen öyle bir şey görebiliyor musun?...işçi sınıfı henüz daha cuma namazlarında camileri doldurma ve AKP gericiliğinin kuyruğundan ayrılmama kepezeliği içerisinde debelenip duruyor. bir kısımda "dövecek kürt arıyor"...daha çok bekleyeceğiz...sabırla ama çok...sevgiler...

işçi sınıfı henüz daha cuma

İçeriği Yazan: Okur Umut(Doğrulanmamış) Zaman: Cts, 07/08/2010 - 17:04

işçi sınıfı henüz daha cuma namazlarında camileri doldurma kepezeliğinde demek nedir ? bunu bana bir zahmet açıkla mısınız rica etsem ? camiiye gitmek kepezelikli mi ? camiiye giden insanlar işçi sınıfında olamıyor mu ? devrim yapamıyor mu ? bu yazdıklarınız bir hakarettir. sizi kınıyorum sayın yazar :(

OKUR UMUY'A CEVAP

İçeriği Yazan: maviizmir Zaman: Paz, 08/08/2010 - 01:27

O MAKALEMDEN VE ONUN ÜZERİNE YAPILAN TARTIŞMALARDAN SONRA BURAYA KADAR NASIL GELEBİLDİN ŞAŞMAMAK OLANAKSIZ. BENCE BU BÜYÜK BİR HAYAL GÜCÜ VE MUAZZAM BİR BECERİ İSTER. NASIL BİRŞEY BAŞARDIĞININ FARKINDA MISIN? :)) SENİ KUTLUYORUM. :))
BANA KALIRSA SENDE MÜTHİŞ BİR ANA DİL PROBLEMİ VAR. OKUDUĞUNU ANLAYAMAMAN DA BUNDAN BÜYÜK BİR OLASILIKLA. NE DİYEYİM, HAYIRLISI...

- [İç Siyasa](#) [2]

Kaynak URL (22/05/2024 - 14:38 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/okur-makale/%E2%80%9Csimdiye-kadar-neden-%E2%80%93sosyalist-olmadim-ki>

Bağlantılar:

[1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/maviizmir>

[2] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>